

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 72g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi referitoare la încetarea activității în misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova

CHIȘINĂU

16 aprilie 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHIL,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 11 aprilie 2019,
Înregistrată pe aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 16 aprilie 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a următoarelor prevederi:

- articolul 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000;
 - articolul 82 lit. k) și articolul 305 alin. (1) lit. c) din Codul muncii;
 - articolul 25 lit. d) din Legea nr. 761 din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic,
- ridicată de către dl avocat Dorin Popescu, în dosarul nr. 3a-1069/2018, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională pe 11 aprilie 2019, de către dnii judecători Natalia Simciuc, Iurie Cotruță și Ion Țurcan din cadrul Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 26 ianuarie 2018, dl Iurie Reniță a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene privind anularea ordinului, restabilirea în funcție și încasarea prejudiciului. Prin Hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cererea a fost respinsă ca tardivă. Dl Iurie Reniță a declarat apel împotriva Hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii instanței de fond.

4. În ședința de judecată în ordine de apel din 7 noiembrie 2018, dl avocat Dorin Popescu a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi referitoare la încetarea activității în misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova.

5. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din aceeași dată a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării excepției.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

(2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămînal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

(3) Durata săptămîinii de muncă este de cel mult 40 de ore.

(4) Dreptul la negocieri în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate.”

Articolul 53

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

[...]”

7. Prevederile relevante ale Codului muncii, adoptat prin Legea nr. 154 din 28 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 82

Încetarea contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților

„Contractul individual de muncă încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de:

[...]

k) alte temeiuri prevăzute la art. 305 și 310.”

Articolul 305
Încetarea activității în misiunile diplomatice și oficiile
consulare ale Republicii Moldova

„(1) Activitatea salariaților membri ai personalului diplomatic și consular detașați la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova poate înceta înainte de termen în următoarele cazuri:

- a) rechemare, în modul stabilit de Guvern;
- b) declarare a salariatului “persona non grata”; precum și
- c) în alte cazuri prevăzute de legislația în vigoare.**

[...]”

8. Prevederile relevante ale Legii nr. 761 din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic sunt următoarele:

Articolul 25
Încetarea raporturilor de serviciu/de muncă ale personalului
instituțiilor serviciului diplomatic

„Raportul de serviciu/de muncă al membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic încetează:

[...]

d) în alte cazuri prevăzute de legislația națională, în particular cele stabilite prin legislația specială pentru categoriile de persoane care formează personalul instituțiilor serviciului diplomatic.

9. Prevederile relevante ale Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 [abrogată] sunt următoarele:

Articolul 17
Termenele de adresare în instanța de contencios administrativ

„(1) Cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la:

a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri;

c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În argumentarea excepției de neconstituționalitate, autorul consideră că normele contestate sunt definite de o manieră vagă și nu sunt previzibile. Astfel, legea specială nu stabilește expres procedura de adresare în instanța de contencios administrativ cu privire la necesitatea respectării sau la omiterea procedurii prealabile. Totodată, autorul menționează că procedura de rechemare a membrilor personalului diplomatic este diferită de procedura rechemării membrilor personalului consular, iar încetarea activității în misiunile diplomatice și în oficiile consulare din motive independente de voința părților i-ar îngădi dreptul la muncă, garantat de articolul 43 din Constituție.

11. În opinia sa, prevederile contestate contravin articolelor 6, 23, 43, 53 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul muncii, din Legea contenciosului administrativ și din Legea cu privire la serviciul diplomatic, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Dorin Popescu, în dosarul nr. 3a-1069/2018, pendinte la Curtea de Apel Chișinău. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, articolul 82 lit. k) și articolul 305 alin. (1) lit. c) din Codul muncii și articolul 25 lit. d) din Legea nr. 761 din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic.

16. Din conținutul excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul pretinde că prevederile contestate sunt neclare, fapt care a permis ca instanța de fond să-i respingă acțiunea ca tardivă.

17. Cerința previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt consecințele comiterii unei anumite fapte.

18. Cu referire la critica de neconstituționalitate raportată la articolul 23 din Constituție, Curtea nu identifică elemente care ar susține concluzia încălcării criteriilor referitoare la claritatea și precizia normelor.

19. Curtea observă că norma contestată de la articolul 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ stabilește termenul de sesizare a instanței de judecată privind anularea unui act administrativ și momentul de la care începe să curgă acest termen. Astfel, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile de la data comunicării actului administrativ în instanța de contencios administrativ.

20. Aceste dispoziții ale Legii contenciosului administrativ reprezintă o reiterare a prevederilor constituționale ale articolului 53, potrivit cărora persoana vătămată

într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

21. Curtea observă că autorul excepției critică modul de aplicare a legii de către instanța de judecată, în special problema termenului de 30 de zile prevăzut de Legea contenciosului administrativ pentru înaintarea acțiunii și necesitatea depunerii cererii direct în instanță sau respectarea procedurii prealabile.

22. În acest context, Curtea menționează că eventualele erori de aplicare a legii nu pot constitui motive de neconstituționalitate a dispozițiilor legale, prin urmare, ele nu țin de competența Curții, ci de competența instanțelor de drept comun. Instanțele de drept comun încadrează faptele care au stat la baza ordinului de rechemare cu încetarea raporturilor de serviciu în dispozițiile legale aplicabile.

23. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor:

- articolul 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000;

- articolul 82 lit. k) și articolul 305 alin. (1) lit. c) din Codul muncii;

- articolul 25 lit. d) din Legea nr. 761 din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic,

ridicată de către dl avocat Dorin Popescu, în dosarul nr. 3a-1069/2018, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 16 aprilie 2019

DCC nr. 55

Dosarul nr. 72g/2019